

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (suuri jaosto)

17 päivänä maaliskuuta 2005 *

Asiassa C-317/04,

jossa on kyse EY 230 artiklaan perustuvasta kumoamiskanteesta, joka on nostettu 27.7.2004,

Euroopan parlamentti, asiamiehinään R. Passos ja N. Lorenz, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään M. Bishop ja M. Giorgi Fort,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

jota tukevat:

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään P. Kuijper, A. van Solinge ja C. Docksey, prosessiosoite Luxemburgissa, ja

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, asiamiehenään M. Bethell, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijoina,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas ja A. Borg Barthet sekä tuomarit R. Schintgen, N. Colneric (esittelevä tuomari), S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič, J. Malenovský, J. Klučka ja U. Löhmus,

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: R. Grass,

julkisasiamiestä kuultuaan,

on antanut seuraavan

määräyksen

- 1 Euroopan parlamentti vaatii kanteellaan lentoyhtiöiden PNR-tietojen [Passenger Name Record] käsittelemistä ja siirtämistä Yhdysvaltojen sisäisen turvallisuuden ministeriön alaiselle tulli- ja rajavalvontalaitokselle koskevan Euroopan yhteisön ja Amerikan yhdysvaltojen välisen sopimuksen tekemisestä 17 päivänä toukokuuta 2004 tehdyn neuvoston päätöksen 2004/496/EY (EUVL L 183, s. 83) kumoamista.

- 2 Euroopan tietosuojavaltuutettu (jäljempänä tietosuojavaltuutettu), asiamiehenään H. Hijmans, on yhteisöjen tuomioistuimeen 21.10.2004 toimittamallaan väliintulo-hakemuksella pyytänyt lupaa saada osallistua asian C-317/04 oikeudenkäyntiin tukeakseen parlamentin vaatimuksia.

- 3 Kyseinen hakemus esitettiin yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18 päivänä joulukuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001 (EYVL 2001, L 8, s. 1) 47 artiklan 1 kohdan i alakohdan ja työjärjestyksen 93 artiklan perusteella.

- 4 Asetuksen N:o 45/2001 47 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Euroopan tietosuojavaltuutettu voi:

— —

- h) saattaa asioita yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi perustamissopimuksessa määrättyjen edellytysten mukaisesti

- i) olla väliintulijana käsiteltäessä yhteisöjen tuomioistuimessa nostettuja kanteita.”

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt huomautukset

- 5 Tietosuojavaltuutettu esittää, että EY 286 artiklan 2 kohta, jonka mukaan Euroopan unionin neuvosto perustaa yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä annettujen yhteisön säädösten soveltamista valvovan riippumattoman valvontaelimen, on täytäntöönpantu asetuksella N:o 45/2001.

- 6 Tietosuojavaltuutettu väittää, että tämän asetuksen nojalla myönnettyllä valtuutuksella pyritään myös valvomaan, että henkilötietojen käsittelyn alalla kaikissa yhteisön politiikoissa kunnioitetaan perusvapauksia ja -oikeuksia.
- 7 Kun otetaan huomioon, että tietosuojavaltuutettua ei mainita yhteisön toimielimenä EY 7 artiklan 1 kohdassa olevassa luettelossa ja että tämä määräys ja EY:n tuomioistuimen perussäännön 40 artikla eivät näin ollen voi olla oikeudellisenä perustana sen hakemukselle, tietosuojavaltuutetun väliintulo perustuu asetuksen N:o 45/2001 47 artiklan 1 kohdan i alakohdalle.
- 8 Tietosuojavaltuutetun mukaan tämän viimeksi mainitun säännöksen kaikki muut tulkinnat johtavat joko siihen, että se todetaan pätemättömäksi EY:n tuomioistuimen perussäännön vastaisena, tai siihen, että tietosuojavaltuutetulle myönnetystä oikeudesta poistetaan sen aineellinen sisältö.
- 9 Tietosuojavaltuutetun mukaan ainoa rajoitus sen väliintulo-oikeuteen johtuu sille myönnetystä tehtävästä. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa tietosuojavaltuutettu katsoo, että oikeusriita koskee yhteisön toimia henkilötietojen käsittelyn alalla. Sen mukaan neuvosto on toiminut yhteisön ulkopoliittikan yhteydessä. Lisäksi parlamentin esittämistä kanneperusteista käy ilmi, että asianomaisten toimielinten toimilla on todellista, tai ainakin oletettua vaikutusta yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY (EYVL L 281, s. 31) soveltamiseen.
- 10 Neuvosto esitti 24.11.2004 tietosuojavaltuutetun väliintulohakemusta koskevat kirjalliset huomautuksensa, joiden sanamuodon mukaan se vaatii, että hakemus jätetään tutkimatta, tai toissijaisesti, että se hylätään perusteettomana.

- 11 Neuvosto väittää, että asetuksen N:o 45/2001 47 artiklan 1 kohdan i alakohdalla, joka on osa johdettua oikeutta, ei voida poiketa EY:n tuomioistuimen perussäännön 40 artiklasta, koska perussääntö vastaa säädöstasoltaan primaarioikeutta samalla tavoin kuin itse EY:n perustamissopimus.

- 12 Toissijaisesti neuvosto väittää, ettei voida katsoa, että tietosuojavaltuutetulla on EY:n tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettu riittävä väliintulointressi. Tietosuojavaltuutetun tehtävänä on nimittäin valvoa yhteisön toimielimen tai elimen tietojenkäsittelyä, kun taas nyt käsiteltävänä olevassa asiassa on kyse yhdysvaltalaisen viranomaisten oikeudesta saada tutustua PNR-tietoihin, jotka on talletettu lentoyhtiöiden varausjärjestelmiin ja joita yhteisön toimielimet tai elimet eivät missään tapauksessa käsittele.

- 13 Myös parlamentti esitti 24.11.2004 tietosuojavaltuutetun väliintulohakemuksesta kirjalliset huomautuksensa, joiden mukaan tämä hakemus vaikuttaa hyväksyttävältä tietosuojavaltuutetun tehtävän kannalta, sellaisena kuin tätä tehtävää kuvaillaan muun muassa asetuksen N:o 45/2001 41 artiklan 2 kohdassa.

Väliintulohakemus

- 14 Väliintulohakemus on esitetty asetuksen N:o 45/2001 47 artiklan 1 kohdan i alakohdan perusteella, jonka mukaan tietosuojavaltuutettu voi olla väliintulijana käsiteltäessä yhteisöjen tuomioistuimessa nostettuja kanteita.

- 15 Tämä säädös on annettu EY 286 artiklan 2 kohdan perusteella, jossa määrätään, että neuvosto perustaa yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annettujen yhteisön säädöksen soveltamista yhteisön toimielimiin ja elimiin valvovan riippumattoman valvontaelimen sekä antaa tarvittaessa muut aiheelliset säännökset. Antaessaan asetuksen N:o 45/2001 47 artiklan 1 kohdan i alakohdan neuvosto ei ylittänyt sille EY 286 artiklan 2 kohdan nojalla myönnettyä toimivaltaa, koska tällä toimenpiteellä pyritään takaamaan kyseisen perustamissopimuksen määräyksen tehokas vaikutus.
- 16 Kuten tietosuojavaltuutettu itse toteaa, sen väliintulo-oikeuteen sovelletaan sille myönnetystä tehtävästä johtuvia rajoja.
- 17 Se seikka, että nyt käsiteltävänä oleva asia koskee lainsäädäntötoimea, joka koskee henkilötietojen käsittelyä lentoyhtiöissä, ei kuitenkaan merkitse, että kyseessä on tilanne, joka ei kuulu tietosuojavaltuutetun tehtävään.
- 18 Asetuksen N:o 45/2001 41 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan tietosuojavaltuutetun tehtävänä on paitsi seurata tämän asetuksen sellaisten säännösten ja muiden sellaisten yhteisön säädösten, jotka koskevat luonnollisten henkilöiden perusoikeuksien ja -vapauksien suojelua, soveltamista ja huolehtia niiden täytäntöönpanosta yhteisöjen toimielimen tai elimen suorittaman henkilötietojen käsittelyn osalta, myös antaa ohjeita yhteisöjen toimielimille ja elimille kaikista henkilötietojen käsittelyä koskevista seikoista. Tämä neuvoa-antava tehtävä ei koske vain henkilötietojen käsittelyä näissä toimielimissä tai elimissä. Tätä varten tietosuojavaltuutettu suorittaa 46 artiklassa säädettyjä tehtäviä ja käyttää 47 artiklassa annettua toimivaltaa.

- 19 Kaikesta edellä todetusta seuraa, että tietosuojavaltuutetun väliintulohakemus on hyväksyttävä.

Oikeudenkäyntikulut

- 20 Koska tietosuojavaltuutetun väliintulohakemus hyväksytään, väliintulosta aiheutuvista oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (suuri jaosto) on antanut seuraavan määräyksen:

- 1) **Euroopan tietosuojavaltuutettu hyväksytään väliintulijaksi asiassa C-317/04 tukemaan Euroopan parlamentin vaatimuksia.**
- 2) **Euroopan tietosuojavaltuutetulle asetetaan määräaika, jonka kuluessa sen on esitettävä vaatimuksiaan tukevat oikeudelliset perusteet.**
- 3) **Kirjaaja huolehtii siitä, että väliintulijalle toimitetaan jäljennökset kaikista oikeudenkäyntiasiakirjoista.**
- 4) **Euroopan tietosuojavaltuutetun väliintulosta aiheutuvista oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.**

Allekirjoitukset